

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Комисия по труда и
социалната политика
№ 353-08-2/10.01.2013 г.

ДО
Г-Н СИМЕОН ДЯНКОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НСТС

КОПИЕ: Г-ЖА ЕМИЛИЯ КРЪСТЕВА
СЕКРЕТАР НА НСТС

Министерски съвет	
14.01.2013	2013

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ДЯНКОВ,

На основание чл. 69 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, приложено Ви изпращам за становище полученият в Комисията по труда и социалната политика законопроект и разпореждане на Председателя на Народното събрание.

Законопроект за изменение и допълнение на Закона за гарантиранияте вземания на работниците и служителите при несъстоятелност на работодателя, № 354-01-3, внесен от МАРТИН ДИМИТРОВ ДИМИТРОВ и група народни представители на 10.01.2013 г.

С уважение,

ДРАГОМИР СТОЙНЕВ,
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ПЪРВО НАРОДНО
СЪБРАНИЕ

РАЗПОРЕЖДАНЕ

НА ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

№ 350-01-41 10. 01. 2013 г.

На основание чл. 9, ал. 1, т. 1 и чл. 67, ал. 1 и 2 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание

РАЗПОРЕЖДАМ:

Разпределям законопроект за изменение и допълнение на Закона за гарантирани вземания на работниците и служителите при несъстоятелност на работодателя, № 354-01-3, внесен от МАРТИН ДИМИТРОВ ДИМИТРОВ и група народни представители на 10.01.2013 г., на следните постоянни комисии:

Водеща комисия:

- КОМИСИЯ ПО ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА

Комисии:

- КОМИСИЯ ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ
- КОМИСИЯ ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вс № 354-01-3
Дата 10.1.01 2013 г.

до
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ
Г-ЖА ЦЕЦКА ЦАЧЕВА

УВАЖАЕМА ГОСПОДО ПРЕСЕДАТЕЛ,

На основание чл.87, ал.1 от Конституцията на Република България внасяме законопроект за изменение и допълнение на Закона за гарантирани вземания на работниците и служителите при несъстоятелност на работодателя с мотиви към него.

Молим законопроектът да бъде представен за разглеждане и приемане съгласно установения ред.

София, 9.01.2013г.

Народни представители:

Мартин Димитров
Любомир Асенов
Иван Иванов
Александър Йорданов
Людмила Михайлова
Петър Костов
Васил Шатров
Мария Боянова, Мария
Горбачев
Иванов
Симеон Симеонов

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ПЪРВО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект!

ЗАКОН
за изменение и допълнение на
Закона за гарантирани вземания на работниците и
служителите при несъстоятелност на работодателя

§ 1. Заглавието на закона придобива вида:
"Закон за гарантирани вземания на работниците и служителите при несъстоятелност на работодателя и гарантиране на начислени, но неизплатени трудови възнаграждения".

§ 2. В член 1 се добавя нова точка 4 със следното съдържание:
"4. условията, при които се поражда правото на работниците и служителите на гарантирани вземания, произтичащи от трудови правоотношения и реда на тяхното изплащане при забавянето им от страна на работодателя съгласно Глава шеста.".

§ 3. В член 3 се добавя нова точка 3 със следното съдържание:
"3. Трудови възнаграждения по индивидуални и колективни трудови договори и парични обезщетения дължими от работодателя по Глава шеста".

§ 4. В член 4 се добавя нова алинея 3 със следното съдържание:
"(3.) Право на гарантирани вземания по този закон имат и работниците и служителите по Глава шеста, когато са били в трудово правоотношение с работодателя не по-малко от девет месеца в последната календарна година преди неговото прекратяване.".

§ 5. В член 7 в края на изречението след думите "по чл.6" се поставя запетая и се добавя текста: "както и на тези по Глава шеста, когато :".

§ 6. В член 25 се прави следното допълнение:
След думите "Гарантирани вземания по" се добавя текста: "чл.3 т.1 и т.2 от".

се представлява от Националната агенция за приходите. Частта от начисленото, но неизплатено трудово възнаграждение, която не е гарантирана от фонда, остава дължима за работника или служителя и може да се предяви по съдебен ред..

Предлаганият модел е една балансирана възможност, използвайки солидарния подход в обществените отношения да се направят конкретни крачки в решаването на един стар и болезнен проблем. В решаването му на държавата са отредени специфичните за нея регулативни функции. Моделът дава и възможност за усъвършенстване на база на бъдещата натрупана практика и евентуални изменения в обществените отношения.

София, 9.01.2013г.

Народни представители:

Марко Димитров
Димитър Димитров
Петър Иван Николов Шаков
Димитър Георгиев Георгиев
Башарин Михаилов Георгиев
Петър Костов Георгиев
Васко Шариков Георгиев
Марко Банев Михаилов
Иванчо Иванов Георгиев
Михаил Михайлов Георгиев
Младен Костов Михаилов
Серго Димитров Георгиев
Веселина Петрова Георгиева
Ангел Ганев Георгиев

5.7 Добавя се нова Глава шеста със следното съдържание:

"Глава шеста

**ПРАВО И РАЗМЕР НА ГАРАНТИРАНИТЕ ВЗЕМАНИЯ НА РАБОТНИЦИ И
СЛУЖИТЕЛИ, КОГАТО РАБОТОДАТЕЛЯ НЕ Е ОБЯВЕН В
НЕСЪСТОЯТЕЛНОСТ. ПРОЦЕДУРА ПО ИЗПЛАЩАНЕТО ИМ.**

Чл.33.Право на гарантирани вземания по този закон имат и работниците и служители отговарящи на изискванията на чл.4, ал.3, които са имали трудови правоотношения с работодател отговарящ на условията по чл.2, който не е обявен в несъстоятелност но имат начисленни и неизплатени повече от три работни заплати и са прекратили трудовите си правоотношения с работодателя на основание чл.327, ал.1, т.2 от Кодекса на труда.

Чл.34. Размерът на гарантираните вземания в последните три начислени, но неизплатени месечни трудови възнаграждения и парични обезщетения през последните 3 календарни месеца преди заповедта за прекратяване на трудовото правоотношение.

Чл.35. Частта от начисленото, но неизплатено трудово възнаграждение, която не е гарантирана от фонда, остава дължима за работника или служителя и може да се предава по съдебен ред.

Чл.36. Едновременно с изплащането на гарантирани вземания по чл. 3, т.3, се внасят и дължимите осигурителни вноски за държавното обществено осигуряване, допълнителното задължително пенсионно осигуряване и здравното осигуряване.

(2) Осигурителните вноски се изчисляват върху размера на гарантирани вземания по чл. 33 за трудово възнаграждение.

(3) Осигурителните вноски се разпределят между фонда и работника или служителя в съотношението по чл. 6, ал. 3 от Кодекса за социално осигуряване.

Чл.37.Гарантирани вземания по чл.3, т.3 от този закон се отпускат въз основа на заявление-декларация по образец, подадена от работника или служителя до териториалното поделение на Националния осигурителен институт по седалището на работодателя в 10-дневен срок от датата на прекратяване на трудовото правоотношение.Към заявлението работника и служителя представя копие от заповедта за прекратяване на трудовото правоотношение.

Чл.38 Гарантираното вземане се изплаща на правоимащия работник или служител въз основа на издадено разпореждане от директора на фонда.

(2) Разпореждането по ал. 1 се изпраща в тридневен срок на териториалното поделение на Националния осигурителен институт и

на правоимашия работник или служител.

(3) Когато не са налице условията по чл.33 от този закон, директорът на фонда отказва изплащането на гарантирани вземания с разпореждане, което се изпраща в тридневен срок на работника или служителя.

(4) Разпореждането по ал. 1 или 3 се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс в 14-дневен срок от получаването му пред административния съд по седалището на териториалното поделение на Националния осигурителен институт. Жалбата се подава от работника или служителя чрез директора на фонда, който в седемдневен срок е длъжен да я изпрати заедно с преписката в съда.

(5) Решенията на административния съд подлежат на касационно обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(6) Жалбата против разпореждането по ал. 1 или 3 се разглежда от съответния административен съд в двумесечен срок от нейното постъпване и от Върховния административен съд - в едномесечен срок от постъпването ѝ.

(7) Производството по дела за възстановяването на изплатени гарантирани вземания на работници или служители от фонда е бесплатно.

Чл.39. Териториалните поделения на Националния осигурителен институт изплащат гарантирани вземания на правоимашите лица в 7-дневен срок от получаване на разпореждането на директора на фонда и превеждане на сумите от фонда по декларираните от тях лични разплащателни или спестовни безсрочни банкови сметки.

(2) Едновременно с изплащането на гарантирани вземания съответното териториално поделение на Националния осигурителен институт превежда дължимите осигурителни вноски за държавно обществено осигуряване, допълнително задължително пенсионно осигуряване, здравно осигуряване, данъка върху доходите и запорите.

Чл.40 (1) В резултат на изплащането на гарантирани вземания на работниците и служителите със средства на фонда в негова полза възниква право на иск срещу работодателя по Търговския закон за възстановяване на изплатените средства или обявяване в несъстоятелност.

(2) В производството по несъстоятелност, във връзка с изплатените гарантирани вземания на работници и служители, фондът се представлява от Националната агенция за приходите.

Чл.41. Редът и начинът за отпускането и изплащането на гарантиранияте вземания по Глава шеста от този закон, се уреждат с наредба на Министерския съвет.

Чл.42. Работници и служители ползвали права по Глава шеста от този закон нямат право да предявяват искане за ползване на права и по чл.4, от същия, ако спрямо работодателя възникнат обстоятелствата по чл.6

Чл.43 Работници и служители ползвали права по Глава шеста от този закон, които подпишат нов трудов договор със същия работодател, нямат право да ползват права по чл.4, ал.3 преди изтичане на 24 календарни месеца от датата на предишната заповед за прекратяване на трудовите правоотношения със същия работодател.

Чл.44 Частта от начисленото, но неизплатено трудово възнаграждение, която не е гарантирана от фонда, остава дължима за работника или служителя и може да се предава по съдебен ред.”

§ 8. В "Преходни и заключителни разпоредби" се създава нов § 6 със следното съдържание:

"§.6 Фонд "Гарантирани вземания на работниците и служителите не гарантира вземания на работниците и служителите по Глава шеста възникнали преди 01.01.2013 г.".

София, 9.01.2013г.

Народни представители:

Мария Димитрова
Асенка Ангелова
Иван Р. Иванов
Александър Георгиев
Сандрина Михайлова
София Костадинова
Ваня Шарков
Мария Бачилар Чорбаджий
Любомир Иванов
Михаил Михайлов

Dear Koenraad
Hyper Parvus and
became merged by
trees of Tavel

МОТИВИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за Гарантирани вземания на работници и служителите при несъстоятелност на работодателя

Проблемът с неизплатените трудови възнаграждения на работниците и служителите от страна на работодателя в България стои нерешен повече от 20 години. Той възниква още в първите години на прехода към пазарна икономика и нараства с увеличаване на дялта на частния сектор у нас. Особено силно проличава и се задълбочава във време на икономическа криза. Опитите до сега да бъде решен посредством усилване на мерките за контрол и разширяване функциите на Инспекцията по труда се оказват слабо ефективни, поради редица обективни и субективни причини.

Известните до момента предложения за законови промени, които целят да засилият отговорността на работодателя са свързани не само с отрицателно отношение на предприемачите, но и с различни обективни трудности, водещи до обезсмыслияне на самите идеи и приложението им в практиката. Така например, криминализирането на неплащането на работни заплати не само ще блокира съдебната система, защото исковете са индивидуални за всеки работник, но ще доведе и до множество трудности при доказването на реалността на самите работнически вземания. Не по добър реален пробив може да се постигне и с другата идея, работниците и служителите заради неиздължени в срок от работодателя вземания да могат да предизвикат процедура по Търговския закон за обявяване на работодателя в несъстоятелност. Исковете и претенциите и тук могат да се окажат многобройни и да доведат до сложни казуси или при естествено слабите правни познания на едната страна - потърпевшите работници, да предизвикат отчаяние или страх от евентуални регресни искове за нанесени щети. В резултат от икономическото погиване на съответния работодател няма да спечелят и двете страни.

В годините до сега решения за защита на вземанията на работниците и служителите бе намерено само за един частен случай, когато работодателят е обявен в несъстоятелност. Това стана на основата на Конвенция 173 на МОТ с приемането на Закона за гарантирани вземания на работниците и служителите при несъстоятелност на работодателя./ЗГВРСНР/ Законът, освен опит в областта на справедливото отношение по въпроса за начислените, но неизплатени вземания на работниците и служителите, създаде и един работодателски солидарен фонд "Гарантирани вземания на работниците и служителите"/"ГВРС"/, който набира средства и дори в последните години изпадна в покой, заради ограничната област на

приложения. От три години гласуваната вноска във фонда определена с бюджета на социалното осигуряване е 0%. Това навсякърно е облекчение за работодателите, но ги стимулира и в друго направление, да отлагат несъстоятелността си посредством неплащане на трудови възнаграждения на работници и служители.

Направените предложения за изменение и допълнение на ЗГВРСНР имат идеята да разширят приложното поле на закона, залагайки принципа на взаимната отговорност от страна на работници и работодатели и принципа на солидарността при изграждането на фонда "ГВРС" от страна на работодателите. Отговорността на работниците и служителите се състои в тяхното право за преценка дали да напуснат работодателя при условията посочени в Кодекса на труда /КТ/ чл.327, ал.1 т.2 -при неплащане от страна на работодателя като изрично условие да ползват права по новосъздадената Глава шеста на закона и получат неизплатените в последните три календарни месеца вземания. В това отношения са създадени допълнителни гаранции, че фонда няма да бъде източен. Срокът през който работодателя е осъществявал дейност, за да има отношение към приложното поле на закона се увеличава от шест на девет месеца. Освен това срока, през който работникът е бил в трудови правоотношения с работодателя трябва да му гарантира възможност за получаване на парични обезщетения при безработица по Кодекса за социално осигуряване /КСО/, като гаранция за неговия рисък, ако той не намери веднага подходяща работа. Решението кога работника или служителя да се раздели с работодателя, който не заплаща дължимите му и начислени възнаграждения зависи от него, но за да ползва права по предвидените в Глава шеста изменения, той не може да е по-малко от три месеца. Гарантирани вземания са също в рамките на тези вземания от последните три календарни месеца преди датата на заповедта за прекратяване на трудовото правоотношение на основание члена в КТ, свързан с едностранното неизплащане на работни възнаграждения. Прекратилите своето правоотношение с работодателя работници и служители на друго основание не попадат в приложното поле на измененията направени в Глава шеста.

Работник и служител прекратил трудовото си правоотношение с работодателя и ползвал правата по новосъздадената Глава шеста не може да ползва отново права по този закон ако отново сключи договор със същия работодател и от датата на прекратяването на предния трудов договор, по който са ползвани правата не са изминали 24 календарни месеца. Ползвалите веднъж права по Глава шеста от закона не могат да ползват същите отново, ако междувременно работодателя бъде обявен в несъстоятелност.

В резултат на изплащането на гарантирани вземания на работниците и служителите със средства на фонда в негова полза възниква право на иск срещу работодателя по Търговския закон за възстановяване на изплатените средства или обявяването му в несъстоятелност в производството по несъстоятелност, във връзка с изплатените гарантирани вземания на работници и служители, фондът

се представлява от Националната агенция за приходите. Частта от начисленото, но неизплатено трудово възнаграждение, която не е гарантирана от фонда, остава дължима за работника или служителя и може да се предави по съдебен ред..

Предлаганият модел е една балансирана възможност, използвайки солидарния подход в обществените отношения да се направят конкретни крачки в решаването на един стар и болезнен проблем. В решаването му на държавата са отредени специфичните за нея регулативни функции. Моделът дава и възможност за усъвършенстване на база на бъдещата натрупана практика и евентуални изменения в обществените отношения.

София, 9.01.2013г.

Народни представители:

Мария Димитрова
Димитър Димитров
Осен Атанасов
Иван Иванов Иванов
Димитър Георгиев Георгиев
Сашмир Михаилов Михаилов
Петър Константинов Константинов
Васко Шарков
Петър Радев Радев
Софияр Узунов Узунов
Михаил Михайлов Михайлов
Младен Константинов Константинов
Борис Димитров Димитров
Веселина Петрова Петрова
Христиан Томов Томов